

Elázott irodák, megrepedt falak

A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat vadonatúj szociális házában ismét kőművesek dolgoznak. Az orvosi rendelőt el kellett költöztetni — alighogy berendezték; az irodák ismét zsúfoltak...

De miért kellett segítségül hívni a kőműveseket, miért dúcolták alá az egyszerű felhúzott falakat, miért bontják a padozatot stb? A választ Rózsa Lászlótól, a paprikafeldolgozó vállalat beruházási előadójaától és Szeles József gondnoktól kaptam meg a helyszínen. „Az új szociális ház rendeltetéséről használata alkalmatlan-ná vált, rövid élete alatt az irodákba folyt a szennyvíz, a vakolat még a tél folyamán lefagyott, a földszinti válaszfalakon 20–25 milliméteres repedések keletkeztek. A kivitelezőnek hiába jelezték azonnal a hibákat — mindaddig nem történt megfelelő reagálás, míg a paprikafeldolgozó vállalat szakvéleményt nem kért az Építőipari Minőségvizsgáló Intézetből, illetve míg a fal repedések bedolgozását nem fenyegették. Október első hetében aztán megjelent a Szegedi Építőipari Vállalat néhány munkása, először a dúcolásokat készítették el, aztán hozzálátottak a bontáshoz. Azóta a paprikafeldolgozó vállalat a döntőbíráskodás előtt pert indított a felelősség megállapításáért, kára megtérítéséért.”

Végleges döntés ugyan még nincs a felelősség mértékéről, szakvélemény azonban „fekete-fehéren kimondja”: „A földszinti válaszfalak és padlóburkolatok károsodása, a csapadékvíz elvezetési hibái, elsősorban a tervező (ÉM Szegedi Tervező Vállalat — a szerk.), másodszorban a kivitelező tevé-

kenységével hozható összefüggésbe. A tervező nem írt elő kellő tömörítést, a talajvíz hatásával nem számolt kellően, a szennyvízcatornát nyíltanvezetve tervezte. A kivitelező a betonacél ritkábban és nem megfelelően helyezte el, az irodák fölött a földembe nem épített védőréteget stb.”

Tény: A szociális házat 1967-ben kezdték el építeni, 1969 augusztusában adták át. Már az átadás alkalmával észlelték a szakemberek, hogy az épület nem úgy sikerült, ahogy kellett volna. Azt remélték, hogy a kisebb javítások segíthetnek. Sajnos nem így történt; most 1971 telén, mindössze két évvel a beköltözés után új-ból költözhet a paprikafeldolgozó jó néhány dolgozója, váratlan akadály tornyosul a termelőmunkában.

A paprikafeldolgozó vállalatnál sajnos nem csupán a balul sikerült szociális ház okoz komoly gondot, hanem a még el sem kezdett — de két év óta területet, helyet foglaló, illetve lekötő — öt és fél millió forintos beruházás, amelynek kivitelezésére szintén a Szegedi Építőipari Vállalat vállalkozott. Erről ennyit: eredetileg ennek az 5,5 milliói beruházásnak 1969-ben el kellett volna készülnie! A területet igénybe vették, de egy tégla sem helyezett el rajta. Csúpan szerződés módosításokat kezdeményeztek. A legutóbbi megállapodás szerint 1972. májusára, illetve augusztusára ígéri az említett munka befejezését. A beruházással foglalkozó előadók szkeptikusan jegyezték meg: „Ez a húzódo munka bizony az eddigiekre is rányomta a bélyegét. Nem akarjuk „háborgatni” az

építővállalatot, nehogy megbosszúlja magát rajtunk. Mert hát a zsebében van az úgy, más vállalkozót nem tudunk találni. Igaz, a Szegedi Építő Vállalat igazgatóját megkérdeztük, tényleg szükséges-e átadni a területet, mert ha nem, a paprikafeldolgozó a tényleges termelésben az építés tényleges megkezdéséig jól felhasználhatná. Egyértelműen azt mondta: a területet át kell adnunk.”

A történet legfontosabb tanulsága: gondosabb munkával el lehetett volna kerülni a hibákat, a kárt, azt, hogy újabb százazreket kelljen költeni a már egyszer átadott, elvileg kész épületre. Hogy ezeket a százekeket végül milyen mértékben osztja meg a tervező, illetve az építőipari vállalat — más kérdés.

Matkó István

Óvodaavatás Tarjánban

Tegnap, pénteken délelőtt avatták fel ünnepélyes keretek között Szeged új városrészének emeletes, korszerű óvodáját. A száz férőhelyes óvoda avató ünnepségén részt vett Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese. A városi tanács nevében Kovács József, a városi tanács művelődési osztályának vezetője adta át a rendeltetésnek az új intézményt, amely a könnyűszerkezetű óvoda-épületekkel együtt hozzájárul ahhoz, hogy Tarján község óvodái gondjain enyhítsen.

Csipekbugyó külföldre

A legkedveltebb őszi-téli exportcikk a magas C-vitamin tartalmú csipekbugyó. A különböző szörpökből, sűrítmenyekből az idén mintegy 2000 mázsányit szállítottak az észak-európai országokba és Kanadába.

Huszonkét ország, kilencven útvonal

Fiatl turistákat visz az Express

A fennállásának tizenötödik évfordulóját ünneplő Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda tevékenységéről tájékoztatta az újságírókat pénteken a Hotel Ifjúságban Völgyi István, az Express igazgatója. Elmondta, hogy az iroda 1957-ben még csupán 4 ezer külföldi vendéget fogadott, s alig ezer magyar fiatal utaztatott határainkon túlra. Együttes utasforgalma 1967-ben már meghaladta az 50 ezret, s alig öt év múlva, 1971-ben a százazret. (Az idén 70 ezer külföldit fogadtak, s több mint 30 ezer magyar fiatal vittek idegen országokba.)

Az Express 300 utazási irodával áll kapcsolatban, Ausztrália kivételével valamennyi földrészen vannak partnerei. Az érdeklődőknek 22 országot, 90 útvonalat kínálnak, szerveznek háromnapos utakat és háromheteseket is, árak 600 és 8000 forint között változnak. (A szocialista országokba tett kirándulásaik körülbelül a negyedével, a tőkés-országokba vezető társasutazásaik pedig hozzávetőleg a felével olcsóbbak, mint más magyar utazási irodák árak.)

Az iroda jelentős támogatást kap a kormánytól, a KISZ Központi Bizottságtól, az Országos Idegenforgalmi Tanácstól, illetve az Országos Ifjúságpolitikai és Oktatási Tanácstól.

Impozáns számok sorakoznak az Express belföldi utasforgalmáról készült statisztikákban — is: országjáró túráikon, üdülőtelepeiken, ifjúsági kempingjeikben az idén már 200 ezren fordultak meg.

Az iroda tervei között szerepel, hogy a Velencei-tó partján ifjúsági üdülőközpontot épít, a jövő esztendő nyarán Verőcén 200 ágas szállodát nyit, s ugyancsak

saját kezelésű szállodát építtet Balatonföldváron.

Az Express-irodákban, -ki- rendeltségeken már válogathatnak a jövő esztendő programok között az utazni-vágyók. A Szovjetunióba látogatók 16 útvonal között válogathatnak, s csaknem ugyanennyi úticél kínál Lengyelország, Csehszlovákia, a Német Demokratikus Köztársaság is. Számos társasutazásnak a bolgár, a román és a jugoszláv tengerpart lesz a célja, s nagy létszámú csoportok juthatnak el Olaszországba, Franciaországba, Egyiptomba, Angliába, Svédországba, Japánba vagy akár Indiába. Hazai „választék”: egyhetes tartózkodás Budapesten, hétvégi kirándulások a verőceli nemzetközi üdülőtelepre, ifjúsági kempingek Badacsonyban, Balatonszemesen, Siófokon, Balatonföldváron, Harkányban, Sopronban, Szombathelyen és Miskolc-Tapolcán.

Gazdálkodás

A javaslatok legjava

Mi minden kell egy jó döntéshez! Hozzáértés, tapasztalat, a szakma újdonságaiban való tájékozottság, a piaci viszonyok ismerete — és még lehetne sorolni. De akármilyen hosszasan soroljuk is, nem lehet teljes a kelléktár, ha a demokratikus döntés előkészítését kihagyjuk belőle.

Egy igazgatóval beszélgettem erről a minap. Nálunk — mondotta — a vezető jó része csak formálisan tesz eleget a munkásság vélemény kikérésének. Igen, persze, elhangzik a „szóljanak hozzá, szaktársak” felhívás, de nincs abban igazi biztatás. Csak a módját igyekeznek megadni vele. Próbálok rávezetni őket, szívvel-lélekkel kérjék azokat a javaslatokat, hangot adva annak az őszinte meggyőződésnek: enélkül nem tudnánk megoldani, rá vagyunk utalva a közokosságra. Sajnos, nem sok eredménnyel.

Hirtelenében azt mondtam beszélgetőpartneremnek, hogy remélem, ez az eredménytelenség nem szegi kedvét, s továbbra is egyike lesz azoknak az igazgatónak, akik ilyen oldalról is jól ismerik a gyárakat, irányítótestvéreiket és igyekeznek a helyes vezető

től magatartásra nevelni őket. Amihez utólag még hozzátehetem: egyes szakemberekben viszont éppen az eredményesség — a jó üzemi teljesítmény alakít ki olyan képet, hogy nem kell ide sok beszéd — beszéljenek a tettek. Vagyis jobb, ha ki-ki egyszerűen megcsinálja, ami egy-egy döntésből reá hárul.

Az utóbb említett vélekedéssel egyet is lehet érteni. De magát a döntést a megvalósítók tapasztalatának kell segítenie! Hozzáadván a javaslatok legjavát. S mennyivel nagyobb az alkotókedv, ha olyat valósít meg az ember, amihez már tervezéskor-kimunkálaskor is köze volt! A jó döntéshozókészítés így hat vissza magára a megvalósulásra; ilyen esetben az aggályok és kétségek sem a termelés közben merülnek fel az esetleges hibák miatt, is jó előre ki tudják szűrni. Nemcsak helyesen politizál, de jól is gazdálkodik tehát az erre kényesen ügyelő gazdasági vezető. Minden vezetői szinten több gondot, nagyobb figyelmet érdemel a fontos kérdés: hogy célszerű döntések születessenek, s ki-ki szívvel-lélekkel igyekezzon megvalósítani őket.

Miért későn?

— A negyedév harmadik hónapjában kaptuk meg a prémiumfeltételeket — panaszkolja egy művezető. — Máig sem tudom, milyen volt a teljesítményem az elmúlt időszakban — sérelmezi a szövegmunkáson.

Két panasz, mindkettő jogos. S bár az egyik az előretudást, a másik az utólagos információt hiányolja, mind a kettő ugyanabba a kategóriába sorolható. Méri el a két oldal együtt adja a teljesebb tájékoztatást, amelynek szükségességéről oly sokat beszélnek, de, sajnos, még közel sem tesznek eleget egyes üzemi vezetők.

A láncolat szemeként nyomon követhető a fenti esetben is. Nem kapják meg a felsőbb irányítótól a prémiumfeltételeket a közpénzügyi? Gyengébben is dolgoznak, s ha a negyedév utolsó hónapjában meg is tudják, mit vártak volna el tőlük, már aligha fognak rákapcsolni. Ezek után az

sem csodálható, hogy hasonló nemtörődömséget tapasztalhatunk beosztottjaik is. Sőt, itt már az utólagos tudósítás is elmarad. Így fizetésig azt se tudja meg a dolgozó, milyen eredményt ért el, a minőségi teljesítményén miben kellene javítania.

Előre és utólag — sajnos, e két szükséges láncszem nehezen, csikorogva tölti be feladatát a munkahelyek egy részében. Azt, amit a kezdéskor kellett volna elmondani, néha csak jóval később, emlékezés gyanánt hallhatják meg a gyár dolgozói érdekeltek. Káros mentalitás ez, s ami a legnagyobb: az ilyen helyeken többé-kevésbé már bele is törődtek abba, hogy így van ez, s ha nem is jól van, változtatni aligha lehet rajta. Pedig lehetne és kellene; s mihamarabb, átfogó, következetes és igazságos szerint teljesebb tájékoztatással.

Simai Mihály

Kiállítási napló

Sugár Gyula képei

A Képcsarnok Káráz utcai bemutatótermében tegnap, pénteken délután nyílt meg az a kiállítás, melyet Sugár Gyula festőművész utolsó kétévi terméséből rendeztek. Harmincegy kép láthat az érdeklődő közönség, többnyire olaj- és néhány akvarellalkotást. A kiállítást Tandi Lajos, a Dél-magyarországi munkatársa nyitotta meg.

A szép álmódások birodalmának kapuját tárta szélesre Sugár Gyula ezen a tárlatán. A kiállított képek az utolsó két év alkotói korszakának eredményeit összegzik. A legmegkapóbb, a legmeglepőbb, a ragyogó, eredeti színvilága. A színek: rózsaszín, vörösek, kékek, zöld, őseredendő és ősi-tiszta hangjukon szólnak hozzánk nagyon mai, nagyon korszerű megfigyeléseket, észrevételeket közölve. Ezek a képek, színek a világnak e századi jelzései. Egy tudatos festői, emberi magatartás eredményezi ezt. A

képek egy kísérletező művész sikereiről adnak számot. Színeinek térbeli helyzete egymásmellettségük és egymásra hatásaik képezik a kompozíció belső struktúráit. Néhány képén sikerrel próbálkozik a szimultán terek színeivel történő létrehozásával. Ezekre a színfoltokkal kialakított területekre rajzolják, szinte írja fel a vonalakat. A nagy színfoltok ereje és a vonal-érháló rajzos jártékossága izgalmas belső feszültséget teremt meg a képeknek.

Ezen festői eszközök segítségével ismerünk rá ezekben a képekben önmagunkra, a rohanó század dinamizmusának bennünk tükröződő vetületeire, belső világunkra; játékos pillanatainkra és talajt vesztett perceinkre, örömeink tavaszára és naponta megélt agyvérzéseinkre. Korunk emberének szárnyaló és labukó képzetele, lelkivilága nyert ezeken az alkotásokon képi megfogalmazást.

Antik kispasztikák

Tegnap délután nyílt meg a Móra Ferenc Múzeum központi épületében az az antik kispasztikai kiállítás, mely a görög művészetéről ad keresztmetszetet a kezdetektől a felbomlásig. Szépen reprezentálja a kiállított anyag a görög életfelfogás, a görög művészet emberközpontúságát. Az emberi fej és emberi test mitológiai alakokban jelenik meg, a szépséget, a harmóniát példázva. A kis szobrokon jelzésként jelen van az a teljességre törekvés, mely a görög szobrászatot egészében jellemzi. A kiállítás másik része vázák, talákból, edényekből áll. Vörös és fekete alakos vázák,

szép formáikkal, letisztult vonalvezetésükkel hívják magukra a figyelmet. Villanásokat ábrázolnak a görög életből, szinte „írott” vonalakkal. A vázaformák sokfélesége a kimeríthetetlen fantáziát, variációs készséget bizonyítja. Ezek a vázák is fellelhetők az emberi mértékek, az emberi formák.

Szentes után Szegeden láthatók második alkalommal ezek a terakotta- és bronzszobrok, illetve vázák. A kiállítás, mely december 7-ig tekinthető meg, dr. Szabó Miklós tudományos kutató nyitotta meg.

L. T.

Cyrus Eatont diszdoktorrá avatták

Az Országos Béketanács meghívására hazánkban tartózkodó dr. Cyrus Stephen Eatont, a különböző társadalmi rendszerek békés egymás mellett éléséért kifejtett állami és jogtudományi munkásságáért tegnap, pénteken délelőtt az Eötvös Ló-

ránd Tudományegyetem diszdoktorává avatták.

Kádár János, az MSZMP KB első titkára pénteken fogadta Cyrus Eatont és feleségét, s szívvel-vel beszélgetést folytatott velük.

*